

HRVATSKI SABOR

Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu

Klasa: 400-06/22-02/35

Urbroj: 6521-17-22-01

Zagreb, 22. studenoga 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu
- Izvješće s rasprave

Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu Hrvatskoga sabora, na 32. sjednici održanoj 22. studenoga 2022. godine, raspravio je Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu te Prijedloge financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2023. godinu i projekciju planova za 2024. i 2025. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 14. studenoga 2022. godine.

Odbor je navedeni akt, raspravio kao zainteresirano radno tijelo, sukladno odredbi članka 179. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

Uvodno je predstavnik Ministarstva financija istaknuo da slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 24,9 milijardi eura te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 26,7 milijardi eura, planirani manjak državnog proračuna za 2023. godinu iznosi 1,8 milijardi eura ili 2,6% BDP-a. U 2024. godini ukupni prihodi Državnog proračuna planirani su u iznosu od 24,8 milijardi eura, a za 2025. u iznosu od 25,8 milijardi eura.

Odbor se posebno osvrnuo na plan razdjela Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, koje je uvodno obrazložio njihov predstavnik. Prijedlog financijskog plana za 2023. iznosi ukupno 1.405.401.996 eura, što je povećanje ukupnog plana, u odnosu na tekući plan za 2022. za 6,7%. Prijedlog plana u limitu iznosi 863.766.456 eura, što je smanjenje za 2,9%. Projekcija financijskog plana za 2024. iznosi ukupno 1.275.318.975 eura, a za 2025. iznosi 1.456.621.096 eura.

Od ukupnog Financijskog plana je 38,4% sredstava planirano za pripremu i provedbu EU projekata. Najvećim dijelom to se odnosi na sredstva pomoći EU iz mehanizma za oporavak i otpornost te sredstva pomoći iz Fonda solidarnosti EU (sanacija šteta od potresa iz ožujka i prosinca 2020.). Oko 25,5% plana, predviđeno je na naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta i željezničke infrastrukture (trošarine), a temeljem Zakona o cestama i Zakona o željeznici.

Najznačajniji projekti, koji će se sufinancirati sredstvima EU u narednom trogodišnjem razdoblju su: OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost, za kojeg je u narednom trogodišnjem razdoblju planirano ukupno oko 307 milijuna eura. U okviru ovog projekta planirana su sredstva za 24 potprojekata od kojih su vrijednosno najznačajniji: Cestovna povezanost s južnom Dalmacijom, Projekt izgradnje državne ceste od čvora Škurinje do luke Rijeka, Sanacija opasnih mjesta na državnim cestama (uklanjanje crnih točaka), Obnova voznog parka HŽ Putnički prijevoz novim elektromotornim vlakovima, Unaprjeđenje lučke infrastrukture u funkciji obalnog linijskog prometa, Izgradnja obilaznice Apševaca i Lipovca-Sanacija opasnog mjesta na državnoj cesti D57, Modernizacija tramvajske infrastrukture na području grada Osijeka, Nabava autobusa za pružanje usluga javnog gradskog prijevoza, Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionicama Dugo Selo-Križevci i Hrvatski Leskovac-Karlovac, te Nadogradnja i elektrifikacija postojeće željezničke pruge od međunarodnog značaja Vinkovci-Vukovar. Također se planira nastavak razvoja infrastrukture širokopojasne mreže

sljedeće generacije radi ujednačavanja pokrivanja hrvatskog teritorija brzim i ultra-brzim širokopojasnim pristupom internetu. Nacionalnim planom oporavka i otpornosti u narednom trogodišnjem razdoblju planirano je ukupno oko 424 milijuna eura i to za 23 projekta. Financijski najznačajniji je projekt istraživanja, razvoja i proizvodnje vozila nove mobilnosti i prateće infrastrukture te elektronički sustav naplate cestarine.

U okviru financijskog plana Ministarstva planirana su i sredstva za Agenciju za obalni linijski pomorski promet, Agenciju za sigurnost željezničkog prometa, Agenciju za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu, Hrvatsku agenciju za civilno zrakoplovstvo, Hrvatski hidrografski institut i Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti. Ukupna sredstva za navedene agencije za 2023. iznose 77,4 milijuna eura. U okviru financijskog plana Ministarstva osigurana su sredstva za 10 državnih lučkih uprava te ukupno iznose oko 138 milijuna eura.

Predstavnici izvanproračunskih korisnika državnog proračuna, društava Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste, HŽ Putnički prijevoz i HŽ Infrastruktura, iznijeli su financijski plan za 2023. godinu te projekcije za 2024. i 2025. godinu.

Ukupni prihodi poslovanja Hrvatskih cesta d.o.o. za 2023. planirani su u iznosu od 337,68 milijuna eura, 297,91 milijuna eura u 2024. i 403,53 milijuna eura u 2025. godini. Najveći udio se odnosi na kapitalne pomoći iz proračuna – naknada iz goriva te sredstva za financiranje EU projekata i programa. Ukupni rashodi poslovanja za 2023. godinu iznose 165,62 milijuna eura, 154,39 milijuna eura za 2024. godinu i 158,66 milijuna eura za 2025. Najveći dio rashoda poslovanja odnosi se na rashode za usluge redovitog održavanja cesta. Projicirani prihodi i rashodi rezultiraju manjkom od oko 44 milijuna eura u 2023. godini.

U raspravi su istaknuta ulaganja: cestovno povezivanje s južnom Dalmacijom, spojna cesta čvor Vučevica na A1 – čvor na D8 – Trajektna luka Split, Brza cesta čvor Okučani – Gradiška, Čvor Donja Zdenčina (A1) – most na Kupi kod Lasinje te Drvenik-čvor Račva. U programu gradnje i rekonstrukcije brzih cesta istaknuta su ulaganja u spojnu cestu D403 čvor Škurinje-luka Rijeka, brze ceste: Nuštar-Vukovar, Varaždin-Ivanec-Krapina i Kašina-Zlatar Bistrica. Također se kontinuirano radi na izgradnji obilaznica gradova radi izmještanja teretnog prometa, rekonstrukcija i uređenje cesta na otocima te na osiguranju cestovno-željezničkih prijelaza.

Hrvatske autoceste d.o.o. u 2023. planiraju prihode u iznosu od 459 milijuna eura. Najveći dio prihoda odnosi se na prihod od naplate cestarine. Rashodi za 2023. iznose 310 milijuna eura. Planom građenja Hrvatskih autocesta d.o.o. predviđen je nastavak investicijskog ciklusa započetog ranijih godina i nova investicijska ulaganja u autoceste.

Glavnina ulaganja u izgradnju autocesta u razdoblju 2023. – 2025. godina odnosi se na kapitalni projekt nastavka izgradnje Autoceste A5 Granica Republike Mađarske – Beli Manastir – Osijek – Svilaj, Autoceste A7 Rupa – Rijeka – Žuta Lokva i Autoceste A11 Zagreb – Sisak, dok manji dio ulaganja obuhvaća ostale projekte koji se prenose iz prethodnih godina, a odnose se na izgradnju čvorova, uređenje odmorišta, zidove za zaštitu od buke, kao i projekte koji se u manjem obujmu planiraju započeti u 2023. i narednim godinama. Ukupni višak za 2023. godinu planiran je iznosu od 149 milijuna eura.

HŽ Putnički prijevoz planira u 2023. prihode u iznosu od oko 200 milijuna eura te ukupne rashode u iznosu od 207 milijuna eura. Nabava novih motornih vlakova prioritet je s obzirom da je postojeći vozni park prosječno star više od 40 godina i neadekvatan za pružanje kvalitetne usluge, izuzev 40 novih motornih vlakova. U 2023. planira se isporuka 18 elektromotornih vlakova, 6 dizel-motorna vlaka i 2 baterijska vlaka. Do kraja 2022. očekuje se i isporuka 3 elektromotorna vlaka. Projicirani prihodi i rashodi rezultiraju manjkom od 7,6 milijuna eura u 2023. godini.

Nadalje je raspravljano o nastavku ulaganja u željezničku infrastrukturu. Ukupno planirani prihodi iznose za 2023. iznose 365 milijuna eura, a rashodi 404,9 milijuna eura. Predstavnik HŽ Infrastrukture istaknuo je da se od ukupno planiranih prihoda za 2023. godinu, 87% odnosi se na tekuće i kapitalne pomoći iz proračuna, pomoći iz prijenosa EU sredstava i institucija i tijela EU, a 12% na prihode od imovine i prodaje roba i usluga, a u odnosu na plan za 2022. godinu veći su za 32%. U raspravi je istaknuto da se intenzivirao investicijski ciklus na željezničkoj infrastrukturi.

Članovi Odbora su u raspravi postavili pitanje vezano za završetak izgradnje brze ceste Varaždin – Ivanec – Krapina i s tim u vezi, spojne ceste Začretje – Krapina. Također se raspravljalo o mogućnosti subvencioniranja cestarine ili besplatnog korištenja autoceste Zagreb-Macelj stanovnicima toga područja. Nadalje je raspravljano o sredstva namijenjenim za izvlaštenje pomorskog javnog dobra te o poslovanju Agencije za obalni linijski pomorski promet. Tijekom rasprave izražena je bojazan da je moguće povećanje cestarine Bina-Istre i Zagreb-Macelja, obzirom na smanjene subvencije.

U nastavku rasprave članovi Odbora raspravljali su o potpori županijskim upravama za ceste te je rečeno da Ministarstvo svake godine, kroz rebalans, iznađe rješenje za pomoć ŽUC-evima.

Nakon provedene rasprave, Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu Hrvatskoga sabora većinom glasova (7 glasova "ZA" i 2 glasa "PROTIV") je odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje

DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2023. GODINU I PROJEKCIJE ZA 2024. I 2025. GODINU

te sljedećih odluka:

- Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan Hrvatskih voda za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu,
- Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan Hrvatskih cesta za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu,
- Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu,
- Odluku o davanju suglasnosti na financijski plan Hrvatske agencije za osiguranje depozita za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu,
- Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu,
- Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan centra za restrukturiranje i prodaju za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu,
- Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan Hrvatskih autocesta za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu,
- Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan HŽ Putničkog prijevoza za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu,
- Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan HŽ Infrastrukture za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu.

PREDSJEDNIK ODBORA

Pero Čosić

